

Nº 6/1949.

Å l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s
framställning till Ålands landsting med förslag
till landskapslag angående ändring av landskaps-
lagen om centralsjukhus i landskapet Åland, utfär-
dad den 1 augusti 1946.

Enligt stadgandet i 1 § av landskapslagen om centralsjukhus skall i landskapet Åland anläggas ett centralsjukhus, omfattande minst tre av läkarvetenskapens specialområden. Detta var i överensstämmelse med rikslagen om centralsjukhus av den 7 maj 1943 (413/43). Den 17 april 1948 utkom i riket en ny lag om centralsjukhus (312/48). Däri stadgas att centralsjukhus, som äges av staten, bör omfatta minst tre av den allmänna sjukvårdens medicinska specialområden och en epidemiavdelning. Kommunerna äro skyldiga, att förutom de allmänna sjukplatser de enligt tidigare gällande stadganden voro pliktiga att teckna, i centralsjukhuset hava fasta epidemisjukplatser, landskommun en sjukplats för varje begynnande tvåtusental samt stad en sjukplats för varje begynnande tusentvåhundra tal mantals-skrivna invånare. Anläggningskostnaderna - jämväl för epidemiavdelning - erläggas av staten med 50 %, medan kommunerna såsom engångskostnader för delaktighet i centralsjukhuset erlægga för varje till kommun hörande sjukplats hälften av sjukhusets på sjukplats fördelade anläggningskostnader. Till sjukhusets årliga underhålls- och driftkostnader skola numera också räknas kostnaderna för transport till sjukhuset av epidemipatienter, samt deras återsändande från sjukhuset. Dessa transporter ombesörjas nämligen av sjukhuset och kommunerna äro pliktiga att med 50 % deltaga i dessa kostnader.

Vid uppgörandet av grundläggningsbrev mellan landskapet och kommunerna för centralsjukhuset bestämdes, att epidemiavdelning skulle inrättas vid sjukhuset. Anläggnings- och underhålls- samt driftkostnaderna för avdelningen kommo dock att helt stå på sidan om kostnaderna för det allmänna sjukhuset och sagda kostnader skulle så gott som helt falla på kommunerna. Genom den nya rikslagstiftningen förpliktas visserligen kommunerna att teckna platser i epidemiavdelningen vid centralsjukhuset men hälften av anläggnings- och underhålls- samt driftkostnaderna på staten.

Landskapsnämnden, som anser att de viktiga ändringar, som rikets lag om centralsjukhus undergått, böra införas i landskapets lag om centralsjukhus, har uppgjort förslag till ändring av landskapslagen. Ändringarna hava i korthet refererats här ovan. En ändring, som dock icke berörts, utgör bestämmelsen i 13 § om besvärstidens begränsning till 90 dagar. Motsvarande stadgande finnes i rikslagen.

Hänvisande till förestående får landskapsnämnden vördsammast förelägga

Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om centralsjukhus i landskapet Åland, utfärdad den 1 augusti 1946.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om centralsjukhus i landskapet Åland, utfärdad den 1 augusti 1946.

I enlighet med Ålands landstings beslut skola 1, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17 och 21 §§ i landskapslagen den 1 augusti 1946 om centralsjukhus i landskapet Åland (26/1946) erhålla följande ändrade lydelse.

1 §.

För den allmänna sjukvården i landskapet Åland anlägges ett centralsjukhus, omfattande minst tre av läkarvetenskapens specialområden och en epidemiavdelning. Kommunerna i landskapet skyldigkännas att deltaga i centralsjukhusets uppförande, underhåll, förvaltning och ^{ut-}nyttjande i enlighet med de i denna landskapslag stadgade grunder.

3 §.

Landskapets kommuner äro förpliktade att teckna allmänna sjukplatser i centralsjukhuset, landskommunerna en plats på fulla sjuhundrafemtio och Mariehamns stad en sjukplats på fulla trehundrasjuttiofem till den mantalsskrivna befolkningen hörande invånare, dock så, att varje kommun måste innehava en sjukplats. Kan enighet icke uppnås rörande det antal sjukplatser, som kommunen skall övertaga i centralsjukhuset, äger Ålands landskapsnämnd härom bestämma efter medicinalstyrelsens och kommunens hörande.

Varje kommun bör hava fasta epidemisjukplatser i centralsjukhuset, landskommun en sjukplats för varje begynnande tvåtusental samt Mariehamns stad en sjukplats för varje begynnande tusentvåhundratotal mantalsskrivna invånare. För kommun kan likväl av särskilda skäl fastställas ett mindre antal sjukplatser, såsom i rikslag därom stadgas.

4 §.

Såsom engångskostnad för delaktighet i centralsjukhuset är kommun skyldig att för varje till densamma hörande sjukplats erlægga hälften av sjukhusets på sjukplats fördelade anläggningskostnader, vilka vid en utvidgning av centralsjukhuset skola beräknas på sätt i 6 § 3 mom. sägs.

Till sjukhusets årliga underhålls- och driftkostnader, uti vilka jämväl inberäknas utgifterna för reparationer, skall kommun såsom bidrag åt landskapet för de å kommunens sjukplatser vårdade, för vilka kommun utfär-

dat betalningsförbindelse eller vilka hava hemortsrätt i kommunen, per vård dag erlægga hälften av det belopp som i medeltal fördelat per vård dag i sjukhuset återstår, sedan sjukhusets inkomster från berörda kostnader avdragits. Finnes i sjukhuset friplatser, skola härav påkallade kostnader vid avdragets bestämmande upptagas såsom sjukhusets inkomst beräknade enligt dagavgiften i den vid rikets civila sjukvårdsanstalter tillämpade befälningsskassen.

Kommuner, vilka i enlighet med bestämmelsen i 3 § äro skyldiga att för epidemisjukvård vara delaktiga i centralsjukhuset, erlægga årligen till landskapet femtio procent av de kostnader, vilka sjukhuset får vidkännas för transport till detsamma av de i 9 § 1 mom. avsedda epidemipatienterna ävensom för deras återsändande från sjukhuset. Den andel av kostnaderna, för vilken kommunerna böra svara, skall fördelas till betalning dem emellan i enlighet med det antal epidemisjukplatser envar kommun har i sjukhuset.

Kommuner i svag ekonomisk ställning kunna av Ålands landskapsnämnd på anhållan helt eller delvis befrias från erläggandet av den engångskostnad, som i 1 mom. stadgas, samt för viss tid från utgivandet av de i 2 och 3 mom. stadgade årliga bidragen, och stanna dessa utgifter i sådana fall landskapet till last.

5 §.

Med de i centralsjukhuset delaktiga kommunerna skall av landskapet uppgöras grundläggningsbrev, vari bestämmes:

- 1) vilka av läkarvetenskapens specialområden sjukhuset skall omfatta;
 - 2) sammanlagda minimiantalet allmänna och epidemisjukplatser i sjukhuset, med beaktande av, att antalet av landskapets sjukplatser av vardera slaget ej må understiga tredjedelen av sjukhusets samtliga sjukplatser;
 - 3) antalet allmänna och epidemisjukplatser, till vilka envar deltagande kommun erhåller nyttjanderätt;
 - 4) när och i vilka poster i centralsjukhuset delaktig kommuns andel i anläggningskostnaden skall erläggas;
 - 5) tidpunkten, då sjukhuset skall öppnas för drift; samt
 - 6) övriga förhållanden, som anses böra i grundläggningsbrevet regleras.
- Grundläggningsbrevet undertecknas å landskapets vägnar av Ålands lantråd samt å varje delaktig kommuns vägnar av dennas härtill befullmäktigade ombud.

Vid utvidgning av centralsjukhuset skall mellan de delaktiga kommunerna och landskapet uppgöras kompletterande grundläggningsbrev med iakttagande av tillämpliga delar av vad ovan om grundläggningsbrev är stadgat.

-4-
9 §.

I centralsjukhuset delaktig kommun tillkommer stadgivarande rätt att nyttja sjukhuset inom ramen av det antal sjukplatser, varöver kommunen förfogar, och intagas å kommunens allmänna sjukplatser sådana sjuka, för vilka kommunen utfärdat betalningsförbindelse, eller vilka hava hamorts-rätt i kommunen. Å epidemiavdelningen intages personer, som insjuknat i allmänfarlig smittsam sjukdom eller som på grund av sådan sjukdom måste isoleras, och för vilkas vård kommunen är pliktig att svara.

I mån av utrymme intagas även å sjukhusets övriga sjukplatser i 1 mom. avsedda sjuka.

10 §.

För utnyttjande av kommunernas sjukplatser uppbäres dagavgift enligt den vid rikets civila sjukvårdsanstalter tillämpade lägsta betalningsklassen.

I fråga om skyldighet att erlægga av epidemipatient förorsakad, i 1 mom. nämnd avgift, gäller vad därom särskilt stadgats.

11 §.

Till centralsjukhuset hörande kommun är berättigad att med landskapsnämndens begivande inlösa allmän sjukplats av landskapet, så ock att anskaffa allmän sjukplats av annan kommun, som efter av landskapsnämnden utverkat tillstånd är villig att överlåta sjukplatsen.

Epidemisjukplats kan på sätt i 1 mom. är sagt överföras på kommun, som enligt bestämmelsen i 3 § är förpliktad att för epidemisjukvården vara delaktig i centralsjukhuset.

Vid ändring av kommunal indelning kan sjukplats överföras från en kommun till en annan utan ovan i 1 och 2 mom. stadgat tillstånd.

12 §.

Ålands landskapsnämnd kan överenskomma om offentlig eller enskild inrättnings anslutning till centralsjukhuset. Ej må likväl landskapets för allmän och epidemisjukvård avsedda sjukplatser genom sådan överenskommelse eller i 11 § nämnd överlåtelse understiga fjärdedelen av sjukhusets samtliga sjukplatser.

Sjukhusets drift må i föregående moment nämnda fall icke föranleda merkostnader för de i sjukhuset delaktiga kommunerna. Landskapet svarar för att vederbörande inrättningar erlægga stadgade vårdavgifter och fullgöra sina förpliktelser i övrigt.

13 §.

Finns kommun att kostnad, som med stöd av 4 § utkräves, är alltför högt beräknad eller att vid förvaltningen av centralsjukhuset kommunens rätt eller fördel eljest lidit intrång, må kommunen inom nittio dagar efter er-

hållen kännedom om avgiftens storlek eller intrånget i dess rätt eller fördel bringa ärendet under länsstyrelsens i landskapet Åland avgörande.

Sakägare, som icke nöjes åt länsstyrelsens beslut, må däri söka ändring hos högsta förvaltningsdomstolen i härför särskilt stadgad ordning.

Vad nu är sagt angår icke debitering av avgift, som i 10 § nämnts.

15 §.

För utredande av huru stort antal allmänna och epidemisjukplatser kommun är skyldig att anskaffa uti centralsjukhuset, äger kommun på anfordran tillhandahålla Ålands landskapsnämnd av denna nödigbefunna uppgifter rörande invånarantalet i kommunen enligt den senast uppgjorda mantalslängden.

17 §.

Har Ålands landskapsnämnd, såsom i 3 § sägs, bestämt det antal allmän och epidemisjukplatser, som kommun skall övertaga i centralsjukhuset, anses kommunens delaktighet i centralsjukhuset vara i enlighet därmed bestämd.

21 §.

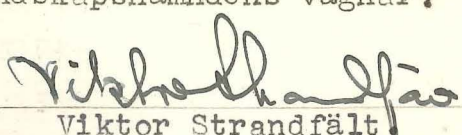
Till centralsjukhusets anläggningskostnader hänförs utgifter, som påkallas genom anskaffande av byggnadstomt och nödigt markområde, röjning och planering av tomten, uppförande i fullfärdigt skick av de för sjukhuset erforderliga sjukhus-, ekonomi- och bostadsbyggnader, anordningar för vattenförsörjning samt för anskaffande av elektrisk och annan kraft, byggande av erforderliga vägar, stängsel och andra fasts anläggningar, ävensom anskaffande av möbler och husgeråd, klädesförråd, läkarinstrument och annan i sjukhuset och dess ekonomiavdelning nödvändig utrustning även som av byggnadskommissionens löner och andra kostnader.

Till underhålls- och driftkostnader räknas utgifterna för underhåll och reparation av byggnader, inredning, årsanskaffningen av klädesförråd och annan nödig utrustning, avlöning åt läkare, vård- och annan personal samt tillfälliga biträden, kosthållning för patienterna samt vård- och övrig personal, medicinalier och förbandsmaterial, vattenförsörjning, värme, lyse, elektrisk- och annan kraft, tvätt och renhållning, kostnaderna för transport av i 9 § 1 mom. avsedda epidemipatienter samt andra av sjukhusverksamheten förorsakade löpande utgifter.

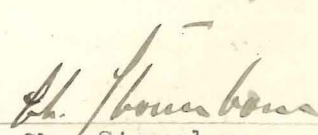
Mariehamn den 8 februari 1949.

På landskapsnämndens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält

Landskapssekreterare

Ch. Stormbom.